

Sygn. akt VI Ga 233/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Anna Walus – Rząsa (spr.)

SR del. Marta Zalewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2013 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: T. M. (1)

przeciwko: A. I.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie
V Wydziału Gospodarczego z dnia 28 czerwca 2013 r., sygn. akt V GC 608/12

I. oddala apelację,

II. zasądza od powoda T. M. (1) na rzecz pozwanego A. I. kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 233/13

UZASADNIENIE

Powód T. M. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego A. I. kwoty 14.213,05 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że pozwany nabył od niego towary szczegółowo wskazane w załączonych do pozwu fakturach i mimo wezwania nie zapłacił kwot z nich wynikających.

Powód zarzucił, że pozwany zaakceptował roszczenie powoda albowiem częściowo dokonał wpłat na rzecz wskazanych w pozwie faktur w kwocie 1.346,92 zł i w kwocie 15.330,00 zł i o te wpłaty została pomniejszona wartość przedmiotu sporu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Pozwany przyznał, że powód wykonał na jego rzecz prace budowlane polegające na montażu instalacji wentylacji na poddaszu budynku Ośrodka (...) w P.. Jednakże prac tych powód nie zakończył i nie przedstawił żadnego dowodu na okoliczność ich odebrania. Pozwany zarzucił, że nie uznał roszczenia powoda a wpłacił jedynie zaliczkowo za wykonanie na

poddaszu robót instalacyjnych, zaś druga wpłata była efektem kompensaty. Pozwany wskazał, że wielokrotnie zwracał się do powoda o ustalenie spotkania, na którym wspólnie ustalony by termin zakończenia realizacji zadania jednakże nie doszło do spotkania pomiędzy stronami stąd też pozwany zwrócił się do powoda z pisemnym wezwaniem do zakończenia prac instalacyjnych.

W odpowiedzi na powyższe powód podtrzymał żądanie pozwu, podniósł, że domaga się zapłaty za wykonanie określonych prac a nie robót budowlanych ani dzieła. Zaprzeczył aby zobowiązywał się do wykonania całości prac na poddaszu a pozwany nie wykazał, że powód miał obowiązek wykonać wszystkie prace związane z wentylacją. Powód podniósł, że strony ustaliły, iż rozliczane będą poszczególne prace w miarę ich zaawansowania. Nie ustalono etapów, bowiem zlecenie kolejnych konkretnych prac było ściśle powiązane z sytuacją finansową pozwanego. W imieniu powoda wszelkie ustalenia prowadził M. K. (1), a w imieniu pozwanego D. W. (1). Od początku strony rozliczały się za wykonane prace, niezależnie czy składały się na jakiś zamknięty etap. Rozliczenie odbywało się w miarę zaawansowania robót i było akceptowane przez pozwanego, czego wyrazem były polecenia zapłaty. Pozwany z uwagi na posiłkowanie się dotacjami i środkami zewnętrznymi nie wiedział na ile prac wystarczy środków, dlatego prace były zlecane w miarę wpływu środków. Prace wykonane przez powoda poprzedzały prace innych ekip. Po tym jak okazało się, że pozwany nie zrealizował przelewu powód wydał dyspozycję wstrzymania prac i opuszczenia placu budowy. W związku z tym prace pozostały na takim etapie jak opisywał pozwany. Powód deklarował wznowienie prac po otrzymaniu pieniędzy za już wykonane prace i wmontowane materiały. Pozwem powód dochodzi należności za te prace i materiały, które już zostały wbudowane i wykonane. Powód podniósł, że nie zobowiązywał się do wykonania konkretnego dzieła w postaci instalacji. Pozwany miał sam dostarczyć centrale i inne urządzenia do instalacji i sam je podłączyć. Powód podniósł, że niezrozumiałe są zarzuty pozwanego odnośnie zakresu prac i metodologii wyceny w sytuacji kiedy pozwany zapłacił za wszystkie wykonane prace na niższych kondygnacjach. Powód wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia czy wykonane przez powoda prace zostały ujęte w fakturze będącej przedmiotem sporu.

Na kolejnych rozprawach strony podtrzymały swoje stanowiska, powód przedstawił dokumentację projektową i podtrzymał wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność zakresu wykonanych prac i objęcia ich fakturą. Podtrzymał swoje stanowisko, że domaga się zapłaty wynagrodzenia za wykonane prace, a nie z tytułu dzieła w postaci instalacji wentylacji.

Sąd Rejonowy ustalił, że strony zawarły ustną umowę na wykonanie instalacji wentylacji mechanicznej połączonej z rekuperacją w budynku w Ośrodku (...) w P. należącym do spółki (...). Inwestycja kompleksowo była dotowana przez UE a głównym wykonawcą był pozwany A. I.. Prace związane z klimatyzacją pomieszczeń wykonywał T. M. (1). Ze strony powoda jako kierownik nadzorujący roboty uprawniony był M. K. (1), który zakres robót ustalał z D. W. (1) tj. osobą uprawnioną ze strony pozwanego. Wszelkie prace miały być wykonywane etapowo i były związane z instalacją wentylacji mechanicznej i z odzyskiem ciepła – rekuperacją. Strony przygotowały dokumentację, która została przekazana D. W. z ramienia pozwanego. Prace były wykonywane etapami od początku 2010r. Były wystawiane faktury na wykonane prace i materiał, i rozliczane przez D. W. i T. M.. Faktury były płacone, a po każdej fakturze, przez przedstawicieli obu stron D. W. i M. K. były ustalane dalsze prace, a po ich wykonaniu zapłata i kolejny etap. Taki sposób rozliczeń strony ustaliły z uwagi na finansowanie inwestycji i dopływ gotówki z UE. Powód wykonywał prace na różnych piętrach budynku a ustaleń odnośnie sposobu rozliczania prac strony dokonały przed wybudowaniem poddasza. Na poddaszu powód wykonał część prac w postaci rozprawienia przewodów i podpięcia anemostatów do instalacji wentylacji. Pozwany A. I. miał nadzorować prace i odbierać poszczególne etapy oraz układać harmonogram prac. Za wykonane prace na poddaszu powód wystawił fakturę, która nie została zapłacona przez pozwanego. Dlatego też powód przerwał prace, a instalacja nie funkcjonuje z uwagi na jej niedokończenie. Pozwany zwracał się do powoda o zakończenie prac jednakże w odpowiedzi powód zażądał zapłaty za dotychczasowe prace i zadeklarował ich ukończenie po uiszczeniu należności. Strony nie doszły do porozumienia. Z wykonanych prac nie został sporządzony protokół odbioru ani kosztorys powykonawczy, strony nie dokonały również rozliczenia końcowego. Powód za wykonane prace wystawił fakturę, którą pozwany zakwestionował z uwagi na błąd sposobu rozliczenia oraz zakresu wykonanych przez powoda prac.

Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2013r., Sąd Rejonowy w Rzeszowie oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że strony łączyła umowa o dzieło, które było oddawane i rozliczane etapami. Z opinii biegłego wynika, że prace wykonane przez powoda zostały już zaliczkowo zapłacone a pozwany nadpłacił za wykonane prace stąd też roszczenie powoda jest bezzasadne.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód i zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w postaci bezkrytycznego przyjęcia wniosków wywiedzionych przez biegłego, nie opartych na empirycznych oględzinach przedmiotu sporu, sprzecznych z pozostałym materiałem zgromadzonym w sprawie, a nadto zawierających błędy matematyczne,
2. naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 227 w związku z art. 278 i 286 kpc poprzez bezzasadne oddalenie wniosków dowodowych powoda w zakresie powołania innego biegłego – rzutujące na nierozpoznanie istoty sprawy,
3. naruszenie prawa procesowego tj. art. 316 kpc poprzez wydanie wyroku tylko na podstawie części materiału dowodowego - nie rozpoznając tym samym istoty sprawy,
4. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że pozwany nie jest w ogóle zobowiązany do zapłaty powodowi jakiegokolwiek części kwoty objętej pozwem.

W szczególności powód zarzucił, że biegły w sposób nieprawidłowy uznał, że w wartości faktur na kwotę 76.463,67 zł znajdują się faktury, co do których toczy się postępowanie. W rzeczywistości faktury te nie zostały zapłacone.

Ponadto powód zakwestionował brak dokonania przez biegłego wyceny opracowania projektu, który został opracowany a wynagrodzenie za jego opracowanie mieści się w ramach umowy wiążącej strony i powód ma prawo domagać się za ten projekt wynagrodzenia. Stąd też wnioski dowodowe w zakresie powołania kolejnego biegłego celem ustalenia wartości wykonanego projektu zostały przez Sąd oddalone bezzasadnie. Oparcie więc wyroku o opinię, która była obarczona błędami rachunkowymi i sprzeczna z pozostałym materiałem dowodowym stanowi o naruszeniu przez Sąd art. 233 kpc.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwany zarzucił, że biegły w sposób prawidłowy dokonał oceny wykonywanych prac, w oparciu dokumenty załączone do akt sprawy – zgodnie z żądaniem powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna.

Bezspornym jest fakt, że powód wykonywał instalację wentylacji mechanicznej połączonej z rekuperacją w budynku Ośrodka (...) w P..

Głównym wykonawcą robót był pozwany, który zlecił wykonanie prac związanych z klimatyzacją powodowi. Za wykonane prace powód wystawił faktury a po ich zapłacie przedstawiciele stron ustalali dalszy etap prac. Za wykonane na poddaszu prace powód wystawił fakturę, która nie została przez pozwanego zapłacona dlatego powód przerwał prace. Pozwany zażądał kontynuowania prac jednakże powód odmówił. Z wykonanych prac nie został sporządzony protokół odbioru ani kosztorysy powykonawcze. Powód wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia czy wykonane przez niego prace zostały ujęte w fakturze będącej przedmiotem sporu. Przy czym pełnomocnik powoda wskazał na rozprawie, że ceny wskazane w fakturach a także zaliczki można ustalić w oparciu o dokumentację przygotowaną dla projektu unijnego, a w przypadku braku wskazania stawek pozwany

powinien liczyć się z tym, że ceny zostaną ustalone wg programu (...). Ponadto powód wskazał na dokumentację projektowaną załączoną do akt.

Biegły, ustalając ceny materiałów na podstawie informacji S. dla IV kwartału 2010r. i I kwartału 2011r., biorąc pod uwagę wartość robót kosztorysową, a także już wystawione przez powoda faktury, które nie precyzowały szczegółowo zakresu robót nimi objętego – uznał, że pozwany nadpłacił za roboty.

W zarzutach do opinii powód zakwestionował wysokość zysku kalkulacyjnego przyjętego przez biegłego, brak ujęcia przez biegłego w opinii robót dotyczących przewiertów ściennych i stropowych przy pomocy specjalistycznego sprzętu, wykonania projektu instalacji, delegacji pracowników, nie ujęcie faktycznego czasu pracy monterów instalacji, nie uwzględnienie wysokiej jakości zastosowanych przez powoda materiałów a także zaniżenie kosztów robocizny.

W odpowiedzi na powyższe zarzuty biegły stwierdził, że powód nie udowodnił wartości przyjętych nośników cenowych stąd też brak podstaw do kalkulowania poziomu zysku wg oczekiwań powoda. Podany zaś przez biegłego poziom zysku ma wartość uśrednioną i uwzględnia zysk (nośniki cenotwórcze) dla województwa (...). W odniesieniu do wykonania przewiertów, wykonania projektu instalacji, delegacji pracowników biegły stwierdził, że pozycje kosztorysu uwzględniają wyliczoną dla wykonania danej czynności normę obejmującą ilość godzin pracy niezbędną dla wykonania poszczególnych pozycji kosztorysowej.

Zarzut nieuwzględniania kosztów delegacji był zdaniem biegłego bezzasadny gdyż powód nie umawiał się z pozwanym, że zapłaci za te koszty, a strony umówiły się na wynagrodzenie ryczałtowe. Za bezzasadny uznał biegły zarzut dotyczący czasu pracy monterów gdyż uwzględnił w tym zakresie normy roboczogodzin używane przy kosztorysowaniu. W zakresie wartości materiałów biegły stwierdził, że uwzględnił wartości wynikające z dokumentów WZ wystawionych przez powoda.

W czasie przesłuchania biegłego pytania strony powodowej dotyczyły nadal zarzutów , które powód sformułował pisemnie, i co do których biegły złożył wcześniej odpowiedź pisemną.

W związku z wyjaśnieniami biegłego powód wniósł o zobowiązanie biegłego do wyceny wartości prac projektowych wykonanych przez powoda jako elementu koniecznego do wykonania prac. Wniosku tego Sąd nie uwzględnił.

W zarzutach apelacyjnych powód nadal wskazywał na błędne wyliczenie zysku przez biegłego, błędy matematyczne, brak dokonania oględzin wykonanych prac, a także nieuwzględnienie przez Sąd kolejnego wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego.

Zarzuty podniesione w apelacji są bezzasadne.

Biegły w sposób szczegółowy uzasadnił z jakich przyczyn przyjął zysk ujęty w opinii, i że jest to zysk uwzględniony dla województwa (...). Wyjaśnienia biegłego w tym zakresie są uzasadnione.

Powód nie wykazał aby brak oględzin przez biegłego wykonanych prac miał wpływ na wyliczenia dokonane w opinii. Sam powód wnosząc o wykonanie opinii wskazał, że biegły powinien oprzeć się na cenach wynikających z faktur, dokumentacji przygotowanej dla projektu unijnego a także programie S.. Biegły na powyższym się oparł a ceny materiałów przyjął z dokumentacji WZ powoda. Zatem i w tym zakresie powód oceny biegłego nie podważył.

Zarzut, iż Sąd nie uwzględnił wniosku o powołanie kolejnego biegłego jest bezzasadny. Nic nie stało na przeszkodzie aby powód żądał w pierwotnym wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego by biegły uwzględnił w opinii projekt, który powód opracował. Żądanie powyższe sformułowane na etapie już po sporządzeniu opinii przez biegłego było więc bezzasadne i zmierzało do przewlekłości postępowania. Ponadto należy zauważyć, że brak było w sprawie dowodu na okoliczność, że przedmiotem umowy stron były też prace projektowe wykonane przez powoda a świadek powoda M. K. (1), który ustalał zakres robót z pracownikiem pozwanego D. W. przyznał w zeznaniach, że projekt

instalacji powód zrobił we własnym zakresie. Tym samym nieuwzględnienie kolejnego wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego przez Sąd Rejonowy było zasadne.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy nie uwzględnił apelacji powoda i orzekł jak w pkt I wyroku na podstawie art. 385 kpc .

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 w związku z art. 108 § 1 kpc.